

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector en van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector, wat betreft het recht op verlof voor erkende mantelzorgers

Samenvatting

Voorliggende beslissing stelt een aanmoedigingspremie voor bij het nemen van het thematisch verlof 'mantelzorg', in de privésector en de social profitsector.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**Vlaams regeerakkoord

Met deze nota geven we uitvoering aan de volgende passage uit het regeerakkoord:

“De afgelopen jaren nam het aantal tweeverdieners- en eenoudergezinnen en alleenstaanden toe. Met het oog op het vereenvoudigen van de combinatie van werk en privé en om zo de werkzaamheidsgraad verder te verhogen.”

Beleidsnota

Met deze nota geven we uitvoering aan de volgende passage uit de beleidsnota:

“We vereenvoudigen de combinatie van arbeid en privé voor alle gezinnen om de werkzaamheidsgraad verder te verhogen. Naast meer flexibele en betaalbare kinderopvang afgestemd op werkende ouders (en werkzoekenden die een opleiding of intensieve begeleiding volgen) – waarvoor het beleidsdomein Welzijn instaat (zie hoger) – kijken we hierbij vooral naar dienstencheques en thematische verloven.”

Deze passage behoort tot:

- Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie
- Beleidsveld: Werk
- Strategische doelstelling 2: Sterkere loopbanen binnen een stimulerend leerklimaat

- Operationele doelstelling VI.2.1.: Een betere combinatie van arbeid en privé nastreven voor alle werkenden
- Inhoudelijk structurelement: Loopbanen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/417 van 27 november 2020.

Advies Inspectie van Financiën

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 11 december 2020.

Akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting

Het begrotingsakkoord werd verleend op 14 januari 2021.

Advies van de SERV

Op 15 februari 2021 gaf de SERV een positief advies over de wijzigingen in het ontwerpuitvoeringsbesluit.

De sociale partners van de SERV vragen waarom de aanmoedigingspremie zorgkrediet met motief mantelzorg niet aansluit op de uitkering mantelzorg voor zelfstandige ondernemers. Het federale verlof voor mantelzorg is enkel van toepassing op personeelsleden uit de privé- en publieke sector. De aanmoedigingspremie is een supplement bovenop deze onderbrekingsuitkering. Zelfstandigen vallen niet onder het toepassingsgebied van de aanmoedigingspremies.

Verder vragen de sociale partners om een apart contingent te voorzien voor de aanmoedigingspremie bij het nemen van ouderschapsverlof. Dit behelst een fundamentele wijziging van de maatregel 'aanmoedigingspremie zorgkrediet'. Deze piste zullen we verkennen in de globale analyse van de thematische verlopen.

Daarnaast vragen de sociale partners om de Vlaamse aanmoedigingspremies meer op de federale thematische verlopen en het tijdscrediet te aligneren. Ze verwijzen hierbij naar drie voorbeelden. Ten eerste geven ze aan dat het niet mogelijk is om de aanmoedigingspremies zorgkrediet te ontvangen bij opname van verlof in weken. De noodzakelijke technische aanpassingen voor werkgevers en administratie om dit mogelijk te maken zijn echter niet in evenwicht met het bijkomend voordeel voor de werknemer. Ten tweede halen ze aan dat er geen aanmoedigingspremie voorzien is bij opname van 1/5de tijdscrediet, los van het motief. Dat is wel het geval voor de thematische verlopen. Ten derde verwijzen de sociale partners naar de maximale leeftijd van een gehandicapt kind van 21 jaar om beroep te kunnen doen op tijdscrediet zorg, en dat deze maximale leeftijd voor de aanmoedigingspremie zorgkrediet maar 12 jaar is. Deze aanpassingen horen bij een grondige evaluatie van de maatregel. De huidige piste werd immers gekozen op basis van de eigen beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid die niet steeds hoeven te overlappen met de federale. Deze vragen worden daarom meegenomen in de globale analyse van de maatregel. Conform het regeerakkoord werken we de krijtlijnen uit waarbinnen we kunnen komen tot een geharmoniseerd verlofstelsel. We stemmen dit deze legislatuur af binnen de regering en gaan daarover in overleg met de federale overheid.

Advies van de sectorale sociale partners van de private social profit

Via een schriftelijke procedure gaven de sectorale sociale partners op 21 februari 2021 een positief advies over de wijzigingen in het ontwerpuitvoeringsbesluit.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggende ontwerpbesluit focust op de toekenning van een aanmoedigingspremie voor werknemers die verlof voor erkende mantelzorgers opnemen, in de privésector en de social profitsector.

De federale regering heeft voorzien in een nieuw thematisch verlof voor mantelzorg. Vanaf 1 september 2020 kan de werknemer die als mantelzorger erkend is, dit nieuwe thematische verlof aanvragen. Net zoals bij de andere thematische verlopen ontvangt de werknemer een uitkering van de RVA.

Het engagement van de mantelzorgers is zeer waardevol. Ze nemen spontaan de zorg op voor mensen in hun omgeving. Zo geven ze mee vorm aan een warm Vlaanderen. De Vlaamse Regering wil dit engagement ook versterken. Net als bij andere thematische verlopen vult de Vlaamse Regering deze uitkering aan met een aanmoedigingspremie bij het nemen van thematisch verlof 'mantelzorg' vanaf 1 september 2020. Dit zowel voor de privésector als voor de social profitsector. De inkomens in Vlaanderen zijn immers hoger dan het gemiddelde in België waardoor de terugval in loon ook hoger is. Een bijkomend initiatief van Vlaanderen is dan ook belangrijk en in lijn met de ambitie van deze Regering om te werken aan een warm en sociaal Vlaanderen.

Thematisch mantelzorgverlof (federale maatregel)

Per zorgbehoevende persoon kan de voltijdse medewerker gedurende één maand volledig of twee maanden gedeeltelijk (vermindering prestaties met 1/2de of met 1/5de) stoppen met werken. Wie deeltijds werkt, kan zijn prestaties enkel volledig opschorten (dus per zorgbehoevende persoon beperkt tot één maand).

Een werknemer kan gedurende de volledige loopbaan voltijds zorg dragen voor maximaal zes personen en kan dus over zijn volledige loopbaan maximaal zes maanden gebruik maken van voltijds mantelzorgverlof. Bij een vermindering van de prestaties met de helft of een vijfde kan dit gedurende maximaal 12 maanden.

Vorm	Voltijds	1/2 ^{de}	1/5 ^{de}
Duur per zorgbehoevende	1 maand	2 maanden	2 maanden
Maximale duur beroepsloopbaan	6 maanden	12 maanden	12 maanden
Anciënniteitsvoorwaarde	Geen	Geen	Geen
Tewerkstellingsvoorwaarde	Geen	Voltijds	Voltijds

Aanmoedigingspremie

De aanmoedigingspremie is een aanvullende uitkering van de Vlaamse overheid die werknemers in de privésector of social profitsector krijgen bovenop de onderbrekingsuitkering van de RVA bij het

nemen van tijdskrediet of één van de thematische verloven (ouderschapsverlof, verlof voor medische bijstand, palliatief verlof).

Afhankelijk van de sector en het soort aanmoedigingspremie zijn er verschillende bedragen voorzien. Gezien federaal hetzelfde uitkeringsbedrag als bij medische bijstand wordt toegekend bij dit nieuwe thematische verlof, gebruiken we in onderstaande berekening de bestaande bedragen van de aanmoedigingspremie zorgkrediet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven die gelijkgesteld worden met het tijdskrediet voor de toepassing van de aanmoedigingspremies in de privé-sector.

Artikel 2. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven waarvoor aan een werknemer uit de privé-sector een aanmoedigingspremie kan worden toegekend in het kader van de suppletieve regeling voor werknemers tewerkgesteld in een onderneming die behoort tot een sector die geen sectorakkoord met betrekking tot het stelsel van de aanmoedigingspremies heeft neergelegd.

Artikel 3. Voor de verloven voor erkende mantelzorgers uit de privé-sector die aanvingen tussen 1 september 2020 en 31 december 2020, kan bij wijze van overgangsbepaling de aanmoedigingspremie gedurende maximum negen maanden (in de plaats van zes) met terugwerkende kracht worden toegekend.

Artikel 4. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven die gelijkgesteld worden met het tijdskrediet voor de toepassing van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector.

Artikel 5. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven gelijkgesteld met tijdskrediet waarvoor aan de werknemer tewerkgesteld in Vlaamse sociale profitsector een aanmoedigingspremie kan worden toegekend voor het opnemen van een zorgkrediet voorzien in het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social profitsector.

Artikel 6. Voor de verloven voor erkende mantelzorgers uit de private sociale profitsector die aanvingen tussen 1 september 2020 en 31 december 2020, is bij wijze van overgangsbepaling de premie-aanvraag geldig als ze wordt ingediend binnen de negen maanden (in de plaats van zes) na aanvang van het verlof.

Artikel 7. Regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Artikel 8. Belast de minister bevoegd voor werk met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Begroting

De aanmoedigingspremies zijn ingeschreven in de begroting onder begrotingsartikel JB0-1JDB2EB-WT, meer specifiek programma JD205 (social profitsector) en JD207 (privésector).

Voor 2020 zijn volgende budgetten voorzien:

- JD205: 4.850 K euro
- JD207: 14.304 K euro

Impact op apparaatskredieten

Er zijn IT-aanpassingen nodig opdat deze aanmoedigingspremie kan aangevraagd en uitbetaald worden. Gezien de applicatie waarmee de dienst binnen DWSE deze dossiers verwerkt een zekere ouderdom kent, brengen aanpassingen aan de applicatie risico's met zich mee. Er zijn ondertussen de eerste stappen gezet om te starten met de ontwikkeling van een nieuwe applicatie. Deze investering is evenwel reeds voorzien voor de bestaande verlopen in het kader van het Vlaamse Veerkrachtplan.

De behandeling van de nieuwe dossiers kan opgevangen worden met het beschikbare personeel.

Advies Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd aangevraagd op 3 december 2020 en verleend op 11 december 2020.

Akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting

Het begrotingsakkoord werd verleend op 14 januari 2021 onder volgende voorwaarden:

- kost aanpassing applicatie wordt opgevangen binnen de apparaatskredieten. Gezien gestart is met de ontwikkeling van een nieuwe applicatie, wordt de huidige niet meer aangepast en brengt dit geen kosten met zich mee;
- meerkost uitbreiding wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten op begrotingsartikel JB0-1JDB2EB-WT met evaluatie bij BA2022.

B. ESR-TOETS

De komende jaren zal er een beperkte ESR-impact zijn.

IF is van oordeel in zijn advies dat: "Teneinde de analogie met de aanmoedigingspremies voor de andere thematische verlopen te bewaren, acht de Inspectie van Financiën deze meerkost zeer aanvaardbaar."

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de financiën van de lokale en provinciale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering;
2. te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS